

**AHOZKO EUSKARA FORMALA AISIALDIKO
EUSKARAREN OSAGARRI.
ZORNOTZAKO GAZTE BATZUEN DATUAK.**

Maialen Arnedo, Ane Badiola & Leire Gandarias
UPV/EHUko Euskal Filologiako azken urteko ikasleak

* Euskal Filologiako hirugarren mailako “Euskararen Irakaskuntzarako Metodologia” ikasgaiaren burututako lan batean oinarritua.

* Eskerrak: Zornotzako *Urritxe* institutuko ikasle eta irakasleei; Itziar Idiazabal, Leire Diaz de Gereñu eta Ibon Manterola irakasleei

SARRERA

- Debatearen grabaketa eta azterketa
  - Debatea: -Ahozkoa
    - Argudiozkoa
    - Kale erabilerarako baliagarria
- Zornotzako D ereduko 17 ikasle
- Gazteak ahozko egoera formaletan nola moldatzen dira?
- Saiakera kualitatiboa

KORPUSAREN BILKETA ETA BERE EZAUGARRIAK

- **Non:** Zornotzako *Urritxe* Bigarren Hezkuntzako Institutuan
- **Noiz:** 2010eko apirilaren 28an eta 29an
- **Norekin:** Bigarren batxilergoko D ereduko 17 ikaslerekin
- **Nola (lanketa):**
  - **Gaia:** “Osasuna gaur egungo gazteengan: ereduak aldatzen ari da”
  - **Saioak:**
    1. Aurre-lanketa
    2. Grabaketa BIDEOA

KORPUSAREN AZTERKETARAKO METODOLOGIA

- Korpusean bi azterbide:
  1. Debatekideek debate batek berezko dituen ezaugarriak betetzen dituzte?
  2. Gaiaren kudeaketa

KORPUSAREN AZTERKETARAKO METODOLOGIA

1. Debatekideek debate batek berezko dituen ezaugarriak betetzen dituzte?

AZTERTU DIREN EZAUGARRIAK

Moderatzailea	Solaskideak
<ul style="list-style-type: none"> -Hiztuna, egoera eta gaia aurkeztu -Kideei txanda eman eta kendu -Gai bakoitzaren amaieran laburpena egin -Objektiboa izan behar du	<ul style="list-style-type: none"> -Kideen txanda errespetatu -Moderatzaileak txanda ematean soilik hitz egin -Euren iritziak argudiatu -Lokailuak eta antolatzaileak erabili -Kideen iritziak kontuan hartu

2. Gaiaren kudeaketa

KORPUSAREN AZTERKETARAKO METODOLOGIA

1. Debatekideek debate batek berezko dituen ezaugarriak betetzen dituzte?

2. Gaiaren kudeaketa (Garro, Idiazabal & Larringan, 2008)

Gaiaren sarrera

Gaia garatzea

Gaia mantentzea

Gaia aldatzea

EMAITZAK

1. Debatearen ezaugarrien azterketa

Moderatzailea		Solaskideak	
-Hiztunak, egoera eta gaia aurkeztu	+/-	-Kideen txanda errespetatu	+
-Kideei txanda eman eta kendu	+/-	-Moderatzaileak txanda ematean soilik hitz egin	+
-Gai bakoitzaren amaieran laburpena egin	+	-Euren iritziak argudiatu	+/-
-Objektiboa izan behar du	+/-	-Lokailuak eta antolatzaileak erabili	+/-
		-Kideen iritziak kontuan hartu	+/-

EMAITZAK

2. Gaiaren eraikuntza

2.1. Gaiaren sarrera

1. *M: Arratsaldeon lagunok e gaur hemen eingo dogun debatean gaia hau izango da / osasuna gaur egungo gazteengan / eredia aldatzen ari da //*

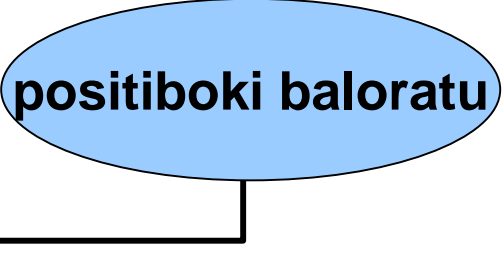

2.2. Gaia mantentzea

2.3. Gaia garatzea

2.4. Gaia aldatzea

ONDORIOAK

- Debateko hizkuntzan eragina dute partaideen:
  - Egoera soziolinguistikoak
  - Adinak
- Badago zer konpondu, zer landu
- Euskararen ahozko ezaugarriak aztertzekeo baliagarria
- Eskolan ahozkotasuna lantzeak euskararen kale erabileran eragina
 Didaktika zehatzen premia

BIBLIOGRAFIA

ALDASORO, M & ELORZA, I (2004) "Ahozketasuna hizkuntza arloan: ikasleari hitz ematen. Planteamendu teoriko orokorra", Ahozketasuna: testuingurua eta esperientziak, Zarautz: Ikastolen elkarte, 99-128 orr.

DE PIETRO, J-F; ERARD, S & KANEMAN-POUGATHCH, M (1996/97) "Un modele didactique du "debat": de l'objet social a la pratique scolaire", Enjeux, 39/40 zka., 100-129 orr.

DOLZ, J. & SCHNEUWLY, B. (1998). *Pour un enseignement de l'oral*. Paris: ESF.

ELHUYAR (2000) *Elhuyar hiztegia: Euskara - gaztelania. Gaztelania - euskara*, Usurbil: Elhuyar fundazioa.

GARRO, E. (2007). "Jendaurreko Debateak Euskaraz. Diskurtso Erreferituaren Azterketa. "Les débats en basque. Analyse des discours rapportes". EHUko Dokorego Tesi Europarra.

GARRO, E; IDIAZABAL, I & LARRINGAN, LM (argitaratzeke [2007]) "Ahozko debateetako zenbait baliabide diskurtsibo eta haien didaktika"

GARRO, Eneritz; IDIAZABAL, Itziar & LARRINGAN, LM: "Gaiaren eraikuntzarako baliabide diskurtsiboak debateetan". In IDIAZABAL I. & GARCIA AZKOAGA I. (ED) "Ahozko hizkuntza. Euskararen azterketarako eta didaktikarako zenbait lan (Publicación electrónica de la UPV-EHU) ISBN: 978-84-690-853-1. (Bertsio elektronikoa)

GAZTEEN EUSKAL BEHATOKIA (2008). *Osasuna eta gazteak. Euskadiko gazteen ikusmoldeak osasunari buruz*. Bilbo: Eusko Jaurlaritzia.

HARLUXET (1998) *Harluxet hiztegi entziklopedikoa*, Donostia: Klaudio Harluxet fundazioa.

http://www.hezkuntza.ejgv.euskadi.net/r432459/eu/contenidos/informacion/dif10_curriculum_berria/eu_5495/decretos_normativa_indice_e.html (88-148)

http://www.zientzia.net/artikulu.asp?Artik_kod=5549

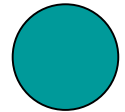
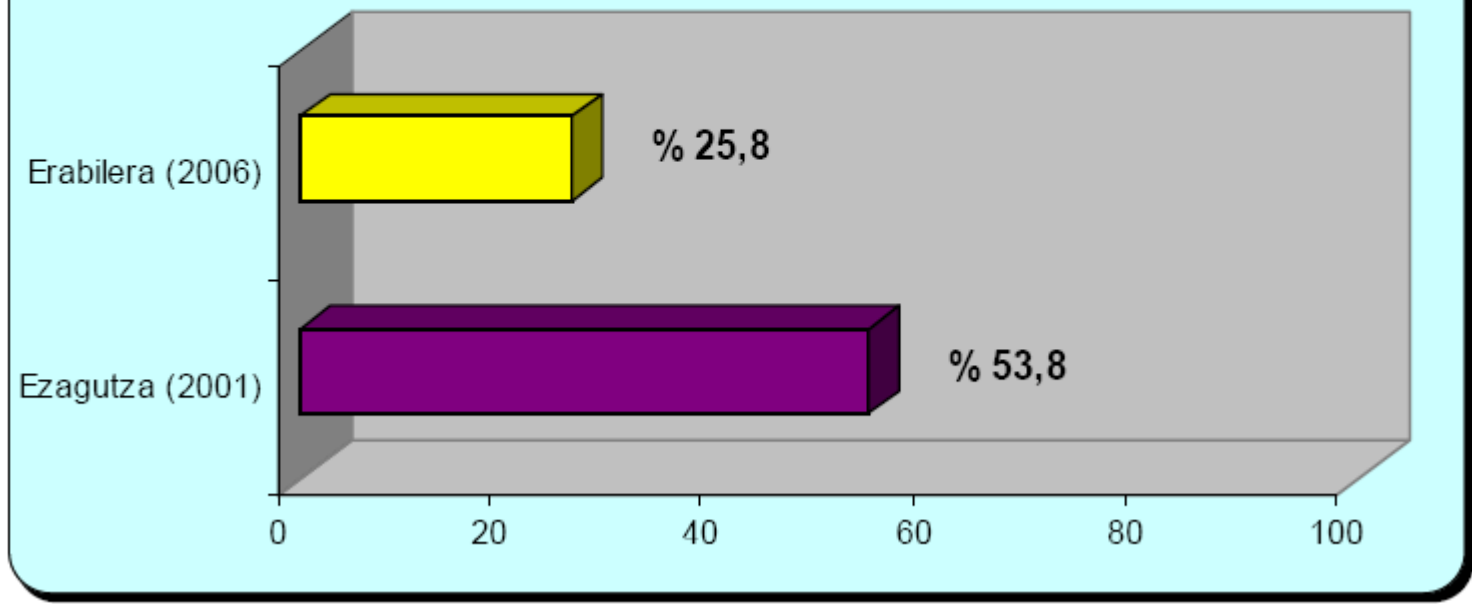
LARRINGAN, LM (2002). "Debate con jóvenes: interlocución, tema y tarea", *Textos. Didáctica de la lengua y literatura*, 29, 2002. 21-30

REDAL, E.J. & URIARTE, J.S. (zuz.) (2009). *Baikor 2*. Zubia-Santillana.

(Eranskinak)

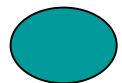

Amorebieta-Etxanoko ezagutza eta erabilera

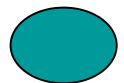
ADIBIDEA (I)

Antolatzaileen funtzioa	Antolatzaileak	Kuantifikazioa
<i>Kontrastea</i>	Baina	17
	Hala ere	1
	Baina, esan behar dut	1
	Baina esateko dau bebai	1
	Baina zer gertatzen da?	1
	Baina bueno	3
<i>Ondoriozkoak</i>	Bueno orduen	1
	Horregatik	1
	Da karo	1
	Orduan bueno	1
	Orduan	2
<i>Ideiak gehitzeko</i>	Gainera (ganera)	2
	Kontutan hartzekoa da	2
	Esan nahi dizut	1
	Kontutan hartu behar da	1
	Gero, gainera	1
<i>Jarraipenezkoa</i>	Gero	2
	Bueno	14
	Aber ba	1
	Ba bueno	1
	Bueno ba	5
	Egia esan	4
	Ba debekatuta egon beharko litzateke?	1
	Egia da	2
<i>Parekidetasunezkoak</i>	Bueno ba, alde batetik	3
	Neuri batean	1
<i>Bukaerazkoak</i>	Oseake	2
	Hortaz	1
<i>Arrazoiak aditzera emateko</i>	Zeren	24
	Aber bueno	1
	Holan	1

ADIBIDEA (II)

57. M: Arrate ta goxokiak bebai jaki manipulatuak dira? / zuk e ze usteozu gaur egun goxoki asko jaten dire edo:?
58. S2: Ba nire ustez bai / e goxoki gehiegi saltzen die da karo umeak zer jango dabe eztabe jango eztabe gureko bokata bat jan / jaten dabez goxokiek / da horrek dekiaz produkto pilo bat ta gehienak eztakigu zeintzuk diezen da (=eta) horrek eiten dau asko hartzen badozuz ba osasunarentzako ezta izango ona
59. M: Ta horren aukako / e zer al dogu ein horren aurka edo?
60. S2: Ba eztakit hori etxean be erakutsi behar da eztala eztiela jan behar hainbeste
61. M: Bueno ba / hori jaki manipulatuak ikusten da ba bere alde onak dekozela adibidez Ikerrek esan dauzenak e eta Jonek horrek kontserbatzaileak edo holakoak / baina badauz e beren kalte txarrak be badekie ez // e badau (x2) topiko bat esaten dabena gaurko (x2) gazteek e eztutela kontrol medikurik pasatzen / zer usteozu honen inguruen Jon?

ADIBIDEA (III)

81. *M: Baina badaude homeopatak profesionalak*
91. *M: Ta zuk inoiz eztozu jolasten / e holako jokuetan?*
-
13. *M: Zuk zer pentsatzen dozu Xabier?*
15. *M: Beñat ze usteozu?*
17. *M: Arrate zuk ze usteozu?*
-
67. *M: Zuk ze zenbatero joaten zara e kontrol medikoak egitera?*
85. *M: Ta zu ze iñoz jua zara natural naturista batengana edo?*
-
12. *S5: Bueno ba alde batetik ez nago guztiz ados horrekin / e uste dut e ba egia da ba kirol gitxiago egiten dela ez? ba adibidez telebistagatik e: bideojokoengatik / gazteek gero eta gehiago erabiltzen dituzte horrelako teknologiak eta / (x2) ba kirol gutxiago egiten da baina / hala ere / gazteek ez diote kirola egiteari utzi / kirola egin egiten da*

